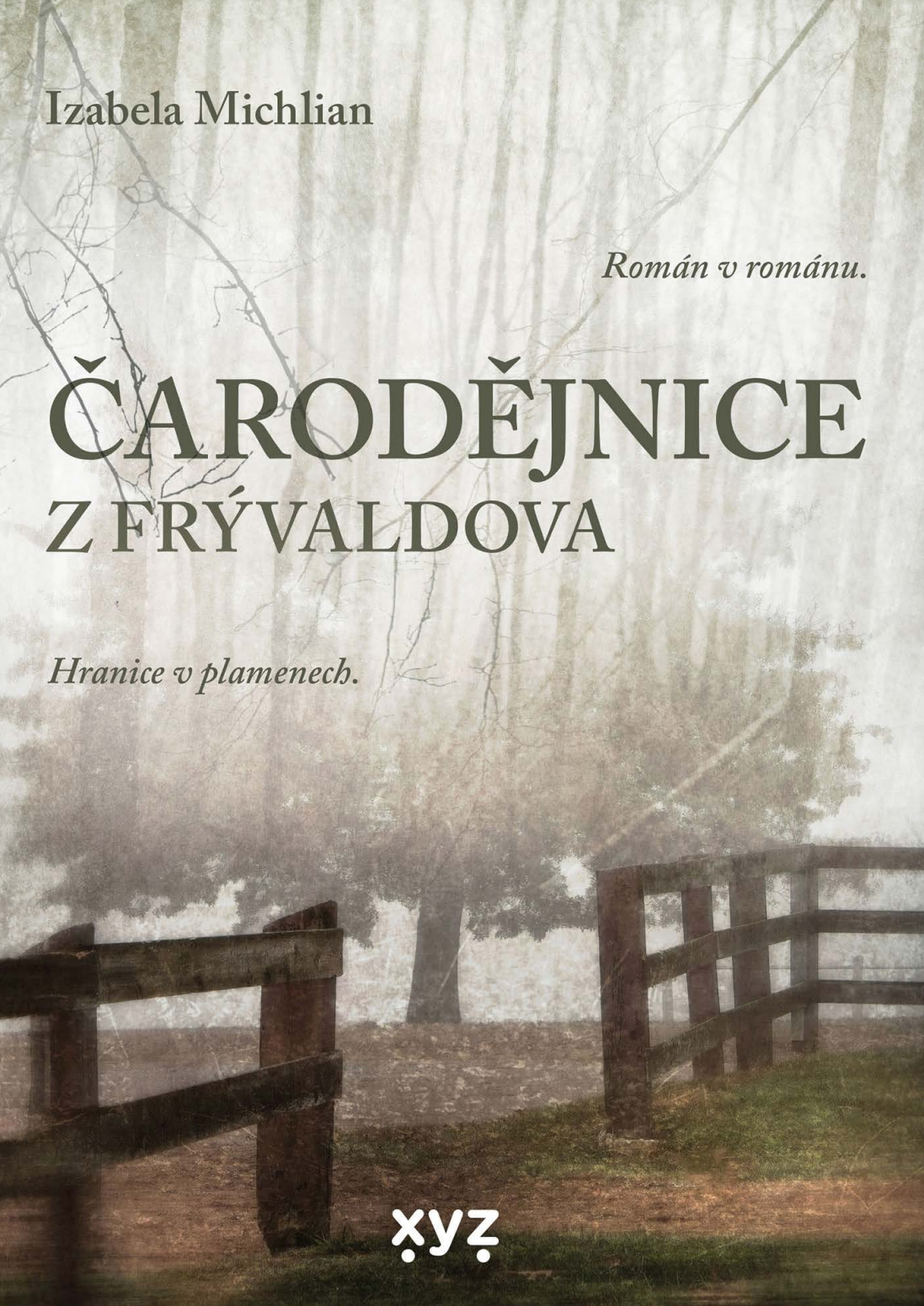

Izabela Michlian

Román v románu.

ČARODĚJNICE Z FRÝVALDOVA

Hranice v plamenech.

xyz

Čarodějnice z Frývaldova

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

Izabela Michlian

Čarodějnice z Frývaldova – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Izabela Michlian

ČARODĚJNICE Z FRÝVALDOVA

ČTI ZA NÁRODÁK!

První stránka – a jste v národ'áku. Každá další nás posouvá blíž k vítězství.

Co vám čtení přinese? Zjistíte na www.ctizanarodak.cz. Albatros Media podporuje osvětovou nekomerční kampaň na podporu čtenářství, kterou inicioval Svaz českých knihkupců a nakladatelů.

© Izabela Michlian, 2026

Cover ilustrations © Martina Shořovská, 2026

© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2026

ISBN v tištěné verzi 978-80-267-7112-8

ISBN e-knihy 978-80-267-7114-2 (1. zveřejnění, 2026) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-267-7115-9 (1. zveřejnění, 2026) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-267-7113-5 (1. zveřejnění, 2026) (ePDF)

Pro mého manžela, který mi pomohl,
když jsem ani nevěděla, že pomoc potřebuji.

PROLOG

Člověk by už Barboru ani nepoznal. Místo té energické ženy s dlouhými havraními vlasy se z povozu vynořil přízrak. Lícni kosti napínaly kůži na obličej tak moc, až se zdálo, že popraská, pod skelnýma lhostejnýma očima se táhly dva temné stíny, nos měla rozplácly a beztvary, jako kdyby narazila do zdi, přes úzká ramena visel jakýsi hadr z hrubé zašedlé látky, připomínající rubáš. Sotva se držela na nohou, cestou k hranici ji museli podepírat katovi pacholci. Na lýtkách měla zaschlé strupy, které se za těch pár metrů strhly, a tak za sebou zanechávala krvavé stopy. Krev však nebyla černá, jak to u čarodějnic bývá, nýbrž sytě karmínová. Okamžitě se vpila do rozbahněné zeminy.

Jakmile odsouzená vystoupila z vozu, dav zvědavců ztichl. Všechny oči se upřely na Barboru. Ještě před pár měsíci by se jistě styděla, teď ale kráča – či spíše klopýtala – netečně. Připomínala zvíře vedené na porážku, které si snad ani neuvědomuje účel řeznickova nože.

Ticho prolomil inkvizitorův přísný hlas. Ostrý vítr ho roznášel daleko do okolí.

„... se dopustila zločinu žhářství!“

Slova zněla britce, nepřipouštěla žádné námitky.

„... zapálila Ziegnerův dům hořící otepí slámy!“

Dav zalapal po dechu. Tak skutečně tomu tak bylo! Rok 1622 se v Niském knížectví nesl ve znamení katastrof. Dvě chalupy, nejdřív Kändlerova, poté Ziegnerova, lehly popelem krátce po sobě. Kdo by tehdy řekl, že za tím stála pastýřova žena?

„... svému muži, počestnému pastýři Kryštofovi, způsobila nemocný prst na pravé ruce čarodějnickým úštělem...“

Těžko říct, jestli obviněná něco z inkvizitorových slov vůbec vnímala. Snad občas zvedla hlavu a otevřela rozpraskaná ústa, jako kdyby se chtěla proti obviněním ohradit, ale brada jí poté vždy bezmocně klesla zpátky na sípající hrud.

„... dále přiznala, že svého manžela otráвила tvarohovým koláčem, do nějž nastrouhala dračí kořen...“

Kat uchopil její dlaně a obtočil pohublé paže kolem sloupu. Barbora sykla. Místo palců měla jen neforemné pahýly bez nehtů. I z nich, stejně jako z nohou, prosakovala při sebemenším pohybu krev.

„...lidem očarovala dobytek, stloukala čarodějnické máslo z vody v potoce a jako neviditelná pronikala lidem do sklepů a kradla jim mléko, které potom nestoudně prodávala...“

Kousavý provaz se omotal kolem zápěstí. Muži pobouřeně zvedali pěsti do vzduchu, ženy si zakrývaly dlaněmi ústa. To ona, to ona byla příčinou našeho utrpení, naší chudoby, našeho neštěstí! Ať hoří, ta ďáblová děvka! Ať plameny očistí její hříchy!

Chvilí trvalo, než dřevo vzplanulo. Den před popravou pršelo, vše bylo navlhlé, vše svěže vonělo. Ptáci na nedaleké větvě zpívali. Působilo to nevhodně. Stačilo však trochu suché slámy a zpod nahromaděných větví se brzy vyplazil kouř. Nejdřív nesměle, za chvíli však zahlal celý popravicí vrch. Barbora uviděla první jazyky plamenů. A v tu chvíli se probrala ze své apatie. Její oči, doposud netečné a na první pohled lhostejné, se v lebce rozšířily, z hrdla se ozval hrubý nářek. Nezněla už jako člověk, snad to bylo tím, že si dlouhé měsíce v žaláři ani neměla s kým promluvit, nebo snad díky palečnicím a španělským botám mluvit úplně zapomněla. Její křik jen občas střídal kašel – to když dráždivý dým zavál jejím směrem.

Oheň stoupal, Barbora už cítila jeho žár. Snažila se uhnout svými zkravenými nohama, ale konopné provazy ji svíraly příliš silně. Chtěla prosit o pomoc, jenže její hlasivky nebyly schopny vydat ani tón. Dusila se. Dav hučel vzrušením. Všichni si tu podívanou chtěli prohlédnout, od chudých koželuhů a pastýřů přes bohaté pláteníky, ševce a soukeníky. Nikdo nebyl v tu chvíli s to odvrátit zvědavé oči od hořící ženy.

A náhle, v jediném prchavém okamžiku, jako by se všechno zastavilo. Barbora zaklonila hlavu, z úst se jí vydral poslední, přidušený výdech. Ti, kdo stáli nejbliž, později tvrdili, že na okamžik uviděli cosi jako plamenný obraz – že dým nabral podobu okřídlené ženy, na jejímž čele čněla ohnivá koruna s rohy. Ano, to se později povídalo, a tvrdili to i ti, kteří stáli příliš

daleko, a dokonce i ti, kteří vůbec nebyli popravě přítomni. V ten okamžik ďábel přihlížejícím ukázal skutečnou podobu Barbory Schmiedové, tak si to lidé později vysvětlovali.

Když oheň dohořel a zbyla jen zčernalá silueta a hromádka popela, inkvizitor ještě jednou přečetl rozsudek, tentokrát už jen spěšně a lhostejně. Záznamy byly zapečetěny, podpisy připojeny.

Barbora Schmiedová, pastýřova žena, byla prohlášena za vinnou z čarodějnictví a spravedlivě popravena ohněm.

kapitola I.

PLAKÁTKY V METRU

Na nakladatelské radě jsem se zmínila, že mou dávnou příbuznou byla Barbora Schmiedová, oběť čarodějnických procesů z dob třicetileté války. Měla jsem držet zobák, protože lidi z marketingu se toho samozřejmě hned chytli a teď chtějí, abych o čarodějnických procesech napsala román. Taková pitomost, jako kdyby tohle téma úplně nevyžral Kaplický... Ale poptávka je poptávka, u čtyřicetiletých mamin a důchodkyň, který mají hovno co na práci a jako jediný exempláře naší společnosti pořád čtou, holt čarodějnice frčej, a tak se budu muset i já přizpůsobit, i když o 17. století vím prd a vlastně mě to ani moc nezajímá. Jen si moc nedokážu představit, že o něčem takovém dokážu vypočítat víc než sto stran... To asi těžko.

Každopádně jsem jim řekla – fajn, napíšu vám historickéj román o čarodějnicích, ale dám ho do kontrastu – nebo spíš porovnání – se životem dnešní ženy, to pak bude děsně postmoderní a bude to mít alespoň nějakou literární hodnotu.

Ve skutečnosti je mi celkem fuk, jestli to bude děsně postmoderní, jen nemám nejmenší chuť psát o ženský, o jejímž životě nevím kromě ohnivého konce vůbec nic.

Jasně, jasně, Sáro, tak to klidně můžeš napsat, ale hlavně ať tam jsou ty čarodějnice!

Ach jo... Takže teď musím sesmolit nějakéj hrozně napínavej historickéj příběh (u kterýho každej vytuší konec, protože jak asi dopadly čarodějnice v novověku, co?) a do toho nacpat co nejvíc kapitol, ve kterých prakticky jen popíšu, co se děje v mém životě. Trochu to okecám, postmoderna sem, silná ženská protagonistka tam a nazdar. Pak už jen shrábnout peníze a doufat, že to nebude úplnej průser. Co by se tak mohlo pokazit, ne?

Oddechla jsem si a zadívala se na své tři fenky pobíhající kolem fotbalového stadionu. Karenin, ta nejstarší z nich, zrovna zpozoroval sekačku, která krouživými pohyby lemovala hřiště. Zaštěkal na ni, strčil hlavu mezi mříže plotu, jenž odděloval sportovní areál od cesty, a snažil se proklouznout dovnitř. Zkoušel to každý den, ale zázrak se nekonal a její (mluvím

o Kareninovi v ženském i mužském rodě, jak mi to zrovna přijde na mysl) černá ramínka ne a ne kov roztáhnout.

Všechna má zvířata – včetně kočky a potkanů – jsou černá jako uhel. Kdo ví? Třeba by i mě obvinili z čarodějnictví, kdybych se bývala narodila o pár století dřív. Třeba jsem něco po své upálené předchůdkyni podělila. Musela jsem se zasmát. Předchozího dne jsem myšlenku na napsání románu na přání zavrhl, a teď o ní už aktivně přemýšlím. Tak vidíš, Sáro, i ty ses přizpůsobila trhu. Nebudeš psát to, co chceš, ale to, co se prodává. Třeba jednou sepíšeš i nějakou tragédii z koncentráku, ty jdou na dračku. Co na tom, že tím autoři profitují ze smrti milionů? Hlavně že to sype... Lidi rádi čtou o utrpení druhých, tak proč si na utrpení nezaložit kšeft?

Představovala jsem si, jaké to bude, až se stanu tou velkou spisovatelkou a můj obličej bude na plakátcích v pražském metru. Dřív, než mi vyšla první kniha, jsem měla tyhle představy ráda. Chodívala jsem na dlouhé procházky, během nichž jsem si přehrávala celé divadlo dlouhých dialogů a smyšlených situací – Sára přijímající Nobelovu cenu za literaturu, Sára mající interview s Ellen DeGeneres (tehdy celý rozhovor probíhal v angličtině, takže americké publikum mohlo žasnout nad mou lingvistickou vzdělaností), Sára předčítající v atriu městské knihovny, Sára nesmrtelná, Sára strašná, Sára milosrdná... Občas se snažím podobné imaginární příběhy vymýšlet i nadále, ale už to není ono – mysl mi odbíhá jinam, k nevypranému prádlu, nákupům a vaření...

Povzdechla jsem si a pokusila se soustředit se na ty plakátky v metru. Jakou fotku asi použiji? Nějakou vážnou, kde v šedém kabátu a s brýlemi na nose hledím do nadějeplné budoucnosti? Nebo se budu zubit od ucha k uchu a svým podmanivým úsměvem získávat hordy čtenářů? Plakátky v metru... Co z nich vlastně budu mít? S mým štěstím na ně stejně nějaký houmlesák namaluje kosočtverce a kdo ví co ještě. Proč jsem tolik toužila po slávě? Navíc – může být v dnešní době spisovatel opravdu slavný? Psát, to není jako hrát v Ulici, stejně mě bude ve výsledku znát jen pár lidí, a ještě méně z nich rozpozná můj obličej (snad kromě těch, kteří ho

zahlédnou v metru s kosočtverci na čele). Celá má situace se mi najednou zdála absurdní. Vždyť já ani nechci, aby mě lidé znali, aby o mně mluvili, aby mě soudili. Už teď, když si tu a tam přečtu špatnou recenzi na některou ze svých knih, si dokážu zkazit celý den. A proč? Kvůli čemu? Že nějaký chytrák, jehož vrcholným literárním počinem je básnička z páté třídy, si na mně vylije žluč na internetu?

V očích mě nepříjemně páliło, zavřela jsem je a zaklonila hlavu. Karenin mezitím ztratil zájem o sekačku a začala vedle hřiště hloubit díru. Pacičky drtily zeminu, tu a tam si pomohla i zuby, takže měla celou hubu zabahněnou a patro zalepené od hlíny. Ostatní fenky si jí také všimly a brzy se k výkopu přidaly. Rozhlédla jsem se, jestli mě nepozorují nějakí angažovaní spoluobčani, kterým by likvidace městské zeleně mohla vadit. Ale na stezce bylo prázdné, ostatně jako obvykle v čase oběda.

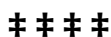
Ale zpátky k těm plakátkům. Vážně stojí za to? Nestojí, moc dobře vím, že nestojí. Na druhou stranu mám stejně prd co na práci, tak proč to nezkusit? Aspoň budu mít pocit, že dělám něco smysluplného, ne jako povětšinou, kdy se snažím nějak zabavit a dostat se skrz další a další den. Ubavit se – ne, rozptýlit se k smrti, to je moje heslo, to je můj život v několika slovech. Zaplnit čas, jak to jen jde, hlavně se nenudit, hlavně nezírat do prázdna a moc nepřemýšlet. Možná nakonec vůbec nebudu psát román kvůli plakátkům v metru, ale jen abych měla co na práci. Bude to román vzniklý z nudy.

Zapískala jsem na fenky, připnula jim vodítka a nechala se táhnout ulicí kolem staré kapličky, vedle které roste třešeň. Ještě nedávno byla celá růžová, teď už ale všechny květy odhodila na zem a vytvořila kolem kmenů na úhledně posečené trávě barevný chodník. Normálně bych se na chvíli zastavila a jen tak na tu růžovo-zelenou krásu zírala, ale slunce ten den žhnulo jak šílený a holky mě se svými vyplazenými jazyky popoháněly co nejrychleji domů.

Chtěla jsem na procházce vyřešit to svoje autorský drama, ale v tom vedru se stejně nedalo přemýšlet. Cítila jsem, jak se mi tričko lepí ke

zpoceným zádům, jak mi hoří chodidla v teniskách, jak se mi na dlaních dělají puchejřky, který mi vždycky vyskáčou na sluníčku. A navíc jsem měla hroznou žízeň.

Unavenými kroky jsem se nechala vláčet domů. Hlavou mi problesklo, že je venku hic jak na nějaký hranici pro čarodějnice. Ostatně... proč si na utrpení nezaložit kšeft?

Zase. Šampón i mycí gel ležely na podlaze sprchového koutu, přes topení visel navlhlý ručník, na dlaždičkách jsem zahlédla mokré obtisky jeho chodidel. To po sobě nemohl alespoň zamést stopy?

Premýšlela jsem, jestli dát něco najevo. Dveře pracovny byly otevřené, modrýma očima těkal po obrazovce počítače, prsty svižně přejížděly po klávesnici.

„Ty ses sprchoval?“ Řekla jsem to ledabyle, jako kdyby se nejednalo o nic překvapivého. Jeho reakce mi však prozradila všechno. Byl to jen zlomek okamžiku, ale všimla jsem si té paniky, té nechápavosti, toho náhlého pochopení.

„Jo, sprchoval,“ přikývl, aniž zvedl zrak od monitoru. „Byl jsem cvičit.“

„Myslela jsem, že cvičíš jen úterky a čtvrtky,“ poznamenala jsem.

„Přesunuli jsme to, trenér neměl jinak čas.“

„Aha, takže zítra cvičit nejdeš?“

Další zaváhání.

„Bylo to tady?“ zeptala jsem se, aniž bych čekala na další výmluvu. Žilka na jeho skrání zapulzovala. Uchopil hrnek a pomalu se napil, na porcelánu zanechal kávové stopy po svých rtech.

„Ne,“ odpověděl nakonec.

„Určitě? Víš, že tady se to dít nesmí. Slíbil jsi mi to.“

„Určitě.“

Pokývala jsem hlavou. Aspoň že tak. Nestrpěla bych, kdyby přišla sem, kdyby obtiskla svůj nahý zadek na mou peřinu, kdyby používala moje mýdlo, můj hřebec... Ta představa mě znechutila. Odkáslala jsem si a přistoupila blíž k Jakubovi.

„Máš teď chvilku času?“

„Na tebe vždycky.“

Asi viděl, že mě to vzalo, tak se teď snaží být milej. To by mu šlo. Kdyby po sobě radši uklidil koupelnu, abych nic nevěděla...

„Potřebovala bych s tebou probrat jedno historický období,“ řekla jsem. Můj manžel byl historik. Tak jsem se s ním taky seznámila – byl mým učitelem na vysoké škole. Ženatým učitelem se dvěma dětmi. To je ale na dlouhé vyprávění. „Slezsko v době pobělohorský. Konkrétně Jeseník.“

„K čemu to potřebuješ?“

V rychlosti jsem mu shrnula nabídku od nakladatelství, které po mně chtělo román o čarodějnických procesech.

„Slyšeli o Kladvu na čarodějnice?“ zeptal se. Ironický jako obvykle.

„Jo, to jsem jim taky říkala, že už o tom není moc co psát. Říkali, že to nevdá, že v mém podání to bude úplně jiný a že mi utrhnou ruce.“

„Hm, tak dobře. Ale nic nového ti asi neřeknu,“ pokrčil rameny a pusť se do výkladu. „Slezsko mělo po Bílý hoře specifický postavení, i když zprvu tam byla podobná situace jako na Moravě. Jako zplnomocněný královský komisař zde působil arcivévoda Karel, mimochodem horlivý stoupenec protireformace, a zastával tak obdobnou pozici jako Ditrichštejn na Moravě.“

Líbilo se mi, jak zpočátku mluvil jako Kuba, ale postupně se z něj stával doktor Absolon. Nespisovné výrazy mizely, manžel se ztrácel a na scénu přicházel vysokoškolský učitel s bezvadnou češtinou a sebevědomým přednesem. Musela jsem potlačit úšklebek.

„Významným rozdílem ale bylo podepsání takzvaného Saského akordu. Tím se sice slezské stavy také vzdaly císaři, jenže na obranu jejich práv vystoupil saský kurfiřt Jan Jiří I. To je ten samý Jan Jiří, který po defenestraci

usiloval o českou korunu, kterou ale nakonec získal Fridrich Falcký, jak víte – jak víš.“

Přisunula jsem si k němu židli, položila si laptop na klín a začala psát poznámky. Připomnělo mi to dobu, kdy jsem chodívala na jeho přednášky. Jen tehdy jsem se moc nemohla soustředit, jak jsem nad tím fešným doktorem Jakubem Absolonem slintala.

„Jako dřív,“ poznamenal měkce. Také si vzpomněl.

„Jako dřív,“ souhlasila jsem a odhrnula si ofinu z čela.

Pokračoval dál. „Jan Jiří tím Slezsku zaručil svobodu vyznání a stavům beztestnost. Po přijetí akordu stanul v čele zemské správy nejvyšší zemský hejtman, který ale nedisponoval žádným zeměpanským ani stavovským orgánem, takže administrativu zařizoval ze zdrojů svého vlastního byrokratického aparátu. Od roku 1630 se sídlem slezského zemského hejtmana stala Vratislav a úřad byl přejmen-“

„Dobrý, to už nepotřebuju,“ přerušila jsem ho.

„Jak to?“

„Můj příběh končí v roce 1622.“

„Vždyť procesy pokračovaly i dál.“

„Jo, ale ty mě už nezajímaj. Mě zajímá Barbora Schmiedová.“

„To ti k sepsání románu bude stačit jen to? Vždyť se o ní vesměs moc neví.“

„Tím líp, můžu zapojit vlastní fantazii.“

„Hm, když myslíš.“

Zamračila jsem se. Nesnášela jsem tohle jeho „když myslíš“. V překladu to znamenalo: „Děláš to blbě, ale nestojí mi za to se s tebou dohadovat.“

„Srovnám svůj život s jejím, když to je moje vzdálená příbuzná.“

„Není co srovnávat, žila v úplně jiném světě, jiné filozofii, s jiným vzděláním. Vždyť pravděpodobně neuměla ani číst.“

„Vsadím se, že nějakou podobnost najdu.“

Pochybovačně zavrtěl hlavou, hnědý pramen vlasů mu spadl do čela.

„Co?“

„Nic,“ zamumlal a ironicky zkroutil úzké rty. Měl by se nechat ostříhat, pomyslela jsem si a prsty prohrábla jeho neuspořádané vlasy.

„Já už navíc o jedné spojitosti vím.“

„Jo?“

„Jo. Barbora taky měla za manžela starce.“

„No jo, ale ty sis starce vybrala. Na rozdíl od ní,“ zasmál se a vrásky kolem očních víček vytvořily drobné vějířky, jako kdyby chtěly má slova potvrdit. Jakub sice pořád vypadal dobře, ale za těch pár let, co jsme byli spolu, se změnil. Nejdřív jsem si to nechtěla přiznat, ale když mi na sociálních sítích vyskočily vzpomínky z naší první dovolené, doslova jsem se otrásla hrůzou. Já se samozřejmě také změnila, ale u něj to bylo očividnější, a hlavně konkrétnější. Kdybych vzala dvě jeho fotografie z minulosti a přítomnosti a položila je vedle sebe, byla bych schopná zakroužkovat rozdíly. Asi tak, jako to bývá v časopisech pro děti – najdi deset rozdílů. Vlasy mu prořídly, vrásky se prohloubily, kůže na krku povadla. A fakt, že jsem si byla schopna povšimnout konkrétních změn, mě znepokojoval. Když jsem se podívala na sebe, uvědomila jsem si změnu, ale změnu nepojmenovatelnou, změnu zanedbatelnou, změnu nekonkrétní. V případě manžela to bylo docela jiné.

Přivřela jsem oči a dala mu pusku na čelo. Jakmile se mé rty dotkly jeho kůže, pomyslela jsem si, jestli ho i tam dnes líbala. Asi ne, na čele ne, všude možně, jen na čele rozhodně ne. Odešla jsem do své pracovny, zavřela za sebou dveře a ve snaze umlčet myšlenky na tu cizí ženskou, jejíž zadek se možná dotýkal mé peřiny, jsem začala psát. Docela bezmyšlenkovitě, docela bez plánu.

Nad Evropou se stmívá...

kapitola II.

**DEN
V 17. STOLETÍ**

Nad Evropou se stmívá. Vypukla válka, která potrvá dalších třicet let. V Praze se veřejně vraždí urození pánové. Sedmihradsko povstává a Bethlen s Rákóczim raději škemrají u Turka, než aby ohnuli hřbet pod rukou Habsburků. A Osman II. odpovídá, šťve své pohanské psy proti Polákům, plení, drtí, ničí, znásilňuje. Evropa hoří. Nikdo není v bezpečí, dokonce i duchovenstvo je v podezření. Holešovský kněz Sarkander se prý paktoval s lisovčíky, zradil a jako prachsprostý zrádce bude umučen, jen aby jej o několik staletí později svatořečili. Možná právě teď ho natahují na skřipec a Bůh, v jehož jméně kázal, mlčí.

Nad Evropou se stmívá.

Podivní lidé se pohybují v kraji, lidé odění rubáši. Rodí se děti se šesti prsty, rodí se děti se dvěma hlavami a šupinami místo kůže. Jsou rdoušený hned po narození, spolu se svými matkami. Prazvláštní znamení se objevují na obloze, hvězdy padají z nebe. A zatímco v Římě se hoduje, v zemi slezské se plíží hlad. Klasy se ohýbají pod neustálým pochodem vojsk, úroda hoří, dobytek hyne. Z bitevních polí se šíří mor.

Hustá mračna zahalila Evropu.

Křesťanství bylo roztrháno. V Čechách se modlili jinak než na Moravě, v Sasku strhávali ze stěn obrazy svatých, zatímco Bavoři co měsíc stavěli nový chrám zasvěcený Panně Marii. Vyznávali sice stejného Boha, ale i tak měla v Jeho jménu téct krev. Třicet let... Válka jen o trochu kratší než život Kristův.

Nad Evropou se stmívá.

Barboru vzbudilo kručení v žaludku. Slunce se ještě nevyšvihlo nad horizont, ale městskou část zvanou Svoboda, ve které s manželem bydlela, halilo mdlé ranní světlo. Kryštof ještě spal, jeho pohublá hrud' se pravidelně zvedala, v koutcích očí měl usazené bílé ospalky. Barbora si potichu oblékla svrchník, vzala kousek suchého chleba z otrub a opustila světnici. Nechtěla ho budit, věděla, že by z toho nic dobrého nevzešlo. Spěšně se pomodlila a zhltna starý kus pečiva. Nebylo to mnoho, ale žaludek se jí alespoň trochu uklidnil.

Frývaldov byl i přes časnou hodinu již na nohou. Na doškových střeších se leskla rosa, tkalci, ševci a jiní drobní řemeslníci vylézali ze svých obydlí a připravovali se na každodenní rutinu. Vzduch voněl jarem. Konečně. Zima roku 1621 byla neobvykle krutá, sníh zavál celý kraj a mráz si jako své oběti vybral několik dětí, které měly tu smůlu a narodily se na podzim.

Barbora zamžourala svýma velkýma hnědýma očima. Po líci jí kanula slza, jak ji chladný ranní vítr udeřil do tváře. Otřela se dlaní ruky a zamířila do chléva, když tu sebou trhla.

„Dobré ráno, vznešená paní!“ ozvalo se za Barbořinými zády. Ani se nemusela otáčet, znala ten hlas dobře. Adam Keller.

„Požehnané ráno, jemnostpane!“ opáčila žertem.

Adam se zasmál, ale poté se zmateně rozhlédl kolem sebe. „Kde však vězí váš manžel, paní Barboro? Snad ještě nespí? To stále churaví?“

„Žel Bohu, stále,“ povzdechla si. „Včera kašlal krev.“

Muž se pokřičoval. Bylo to upřímné gesto, znal se s Kryštofem už od dětství. Barbora se často divila, jak takové přátelství mohlo vzniknout, neboť Adam byl přesným opakem jejího chotě – vždy veselý, zdvořilý, upovídaný... Ano, občas až moc upovídaný, pomyslela si Barbora a vzpomněla na všechny možné klepy, kterými ji Adam zahrnul. Byl horší než stará bába.

„Ach, o takové nemoci jsem slyšel. Kořenářka Wezelová povídala, že přišla od Turků.“

„Kořenářka Wezelová toho napovídá,“ odbyla ho. „Kdepak by se tady vzal nějaký Turek?“

„No kdepak, kdepak! Z Uher to už sem není taková dálka. Stačí jeden kupec, voják... nebo třeba poutník,“ dodal a významně nadzvedl obočí, jako by tím chtěl naznačit, že svět je menší, než se zdá.

Barbora pochybovačně zavrtěla hlavou. „Vždyť sem nepáchla noha celou zimu. A Kryštof také nikde nebyl. Je to už půl roku, co naposledy opustil Frývaldov.“

Adam pokrčil rameny a usedl na lavici u okna, kde se nacházelo příjemné závětrí. „Jistě se s příchodem tepla dá do pořádku. Vždyť je to mladý chlap, síla se mu zase vrátí.“

Barboře se před očima vybavil vrásčitý obličej jejího muže. Vzpomněla si i na jeho šedivějící vlasy, které na temeni pomalu vypadávaly, na žilnaté ruce a povislé, nezdravě vystouplé břicho. Byl o dvacet let starší než ona a v posledních měsících se jí rozdíl zdál čím dál větší. Ale Adam na tom nebyl o mnoho lépe, snad proto, aniž by tomu ve skutečnosti věřil, tvrdil o Kryštofovi, že je ještě mladík.

„Bůh si pro nás vybral těžkou dobu k životu, všude válka, nemoci, hlad, dobytek umírá...“ povzdechla si, aby něco řekla.

„Bůh měl jistě své důvody. Důvody, o nichž nám nenáleží pochybovat,“ odvětil a napodobil slavnostní hlas pana faráře.

„Amen,“ přitakala s pobaveným úsměvem. Adamův projev byl od toho farářova téměř k nerozeznání, nechápala, jak to dělá.

„Musím jít vypustit dobytek na pastvu,“ řekla a kývla na rozloučenou.

„Zajisté, paní Barboro, tak Kryštofa pozdravujte, až se vrátíte zpátky.“

Barbora nechala Adama Adamem a vyrazila ranním šerem za svou krávkou a telátkem. Manželé Schmiedovi nebyli nikterak bohatí, o tom ostatně svědčil i Barbořin poloprázdný žaludek, ale ony dvě stračeny byly jejich pýchou. Ne každý se mohl chlubit takovým majetkem. To alespoň tvrdil Kryštof. Barbora by výraz majetek nepoužila, starala se o krávky s láskou a vlastně ji svým způsobem těšilo, že nejsou dostatečně zámožní, aby si mohli dovolit zvířata porazit na maso. To si však jen myslela, nahlas by nikdy nic podobného nevyslovila. Manžel by řekl, že je hloupá, když něco takového tvrdí.

Došla do chlívků, s heknutím otevřela dřevěná vrata a vstoupila dovnitř. Maruška už vesele odfrkovala a pohupovala střapatým ocasem. Kousek za ní se krčila malá Dorotka, ta si ještě na Barbořinu přítomnost tak úplně nezvykla a tiskla se raději k vemeni své matky.

Barbora přejela dlaní po boku strakaté kůže, Maruška pohodila svou širokou hlavou. Maruška. Pojmenovala ji po Panence Marii, i když to nikomu

neřekla, protože mnozí by si to mohli vyložit jako kacírství. V místním kostele ale visel velký obraz Panny Marie, která svírá malého Ježíška. Barbora si nemohla pomoci, ale výraz Matky Boží směřující k nebesům jí vždycky připomněl výraz Marušky, když si brala čerstvou travu přímo z Barbořiných rukou. I ona měla oči mírně vykulené, úpěnlivé a plné naděje.

Barbora zavrtěla hlavou, aby tak hříšné myšlenky odehnala. Přirovnávat Matku Boží ke kravce, to se přeci neslušelo. Měla by se vyzpovídat panu faráři, ano, to udělá a bude jí odpuštěno. Pokřičovala se, i když věděla, že nic podobného ve skutečnosti neučiní. Měla z pana faráře strach, jako ostatně většina obyvatel Frývaldova. Při bohoslužbách mu plály oči jako čertu, mluvil hlubokým pronikavým hlasem a díval se na své ovečky tak zarputile, až si Barbora myslívala, že snad vidí až do jejich duší. Pan farář navíc vždy mluvil o tak strašných věcech... O válkách, moru a trestu Božím, o kobyilkách spásajících úrodu, o krupobití a vodě přeměněné v krev a štěnicích a mouchách a tmě a smrti... Před každou mší se jí nepříjemně svíralo břicho. Teď si ale znovu vzpomněla na Adamův hlas, jak pitvoří kněze, a po plných rozpraskaných rtech jí přešel úsměv. Kéž by jí před lety rodiče raději vybrali Adama místo Kryštofa, sice byl také starý, ale třeba by se s ním občas zasmála.

Svraštila obočí a zamyslela se, jestli byl její manžel tak brunátný ještě před tou hroznou nemocí, kterou se nakazil. Nedokázala si vzpomenout, nedokázala si už Kryštofa bez nemoci představit.

Povzdechla si, zatřepala hlavou jako mokrý pes ve snaze odehnat zlé myšlenky, postavila k Marušce dřevěnou židličku a posadila se na ni. Vemeno měla kravka pěkně nalité, na špičkách struků se blýskaly kapičky mléka. Barbora uchopila růžovou kůži a začala dojit. Její pohyby byly mechanické, ani o nich nemusela přemýšlet.

Kryštof... Jak dlouho už s ním byla? Připadalo jí to jako celá věčnost. Byla velmi mladá, když si ho musela vzít. Asi patnáct, možná šestnáct let. Vůbec se jí tehdy nelíbil, ostatně nikdy se jí nelíbil. Břichatý stařec, to si o něm pomyslela, když ho spatřila poprvé. A Kryštofův obraz se od té doby

příliš nezměnil – jen více stárl a břicho mu vlivem nemoci a nedostatku trochu splasklo. Snad jen jednou v životě měla pocit, že ho skutečně dokáže milovat. Tehdy, když se jim narodil syn, tehdy cítila skutečné štěstí. Jenže syn odešel minulý rok k vojsku a od té doby o něm neslyšeli. Kdo ví, jestli se ještě někdy vrátí... Kdo ví, jestli je ještě vůbec naživu.

Zdálo se to jako včera, kdy se narodil. Byl to těžký porod, bolest ji přepadla na pastvině vysoko nad městem, kam ten den doprovázela manžela. Vzpomínala si, jak jí po stehnech začalo stékat cosi teplého. Když si odhrnula sukni, s překvapením zjistila, že jsou celá mokrá od růžové tekutiny. A potom všechno gradovalo. Bolest se stávala nesnesitelnou a čím dál pravidelnější. Ani nestačili dojít do města. Svalila se na louku, kde o pár desítek minut později porodila svého prvorozeného. Na louce uprostřed stáda ovčí. Chudáček malý, skoro to nepřežil. Byl příliš velký, Barbora měla co dělat, aby ho zvládla vytlačit ven. Obličej měl celý opuchlý, ale křičel tak hlasitě, že ani jeden z manželů nepochyboval o jeho zdraví. Bože, jak tehdy naříkal! Jako kdyby věděl, do jakého světa se rodí... Ale po chvíli se uklidnil, zamžoural do slunečního světla a Barbora poprvé uviděla jeho temně modré oči, které se časem zalily stejným jantarem, jaký měla ve svých duhovkách Barbora. Maličký synáček, jak se o něj tehdy strachovala! Zdál se jí tak strašně křehký, že měla strach ho uchopit. Těžkou hlavičku ještě neovládal, ale ruce a nohy měl na novorozence silné. Vždy, když ho chovala opřeného o rameno, jí v pěstičkách sevřel pramen vlasů. A nechtěl pustit, uličník, rád svou maminku trápil! Ach ano, byl tak křehký...

„A tak hladový,“ zamumlala Barbora pro sebe, aniž si to uvědomila. „Vysál z prsu všechno, ani kapku nenechal, ten můj nenasyta.“

Měla tehdy obavy, aby ho uživila. Sotva dojedl, už křičel hlady. Kryštof před jeho řevem utíkal pryč, nenáviděl jej, nechával ji samotnou se synem i jeho hladovým křikem. Barbora plakala s ním, nemohla pohled na nešťastné dítě vydržet. Jenže Barbora neměla z čeho tvořit mléko, jídla měli už tehdy poskrovnu. Naštěstí pomohli sousedé, snad ani oni nemohli křik dítěte vydržet, obdarovávali proto Barboru vývary, chlebem, kozím

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Čarodějnice z Frývaldova.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.